

PARDUBICKÝ KRAJ

města a obce
Pardubického kraje

tradice
historie
památky
turistika
současnost

PARDOBICE

Krajské město Pardubice se rozkládá v Polabské nížině na obou březích Labe u soutoku s Chrudimkou v nadmořské výšce 215 až 237 m. Je vzdáleno 104 km na východ od Prahy, přes 20 km jižně od Hradce Králové a okolo 10 km severně od Chrudimi. Katastrální území o rozloze 8 265 ha obývá 90 529 trvale hlášených osob průměrného věku 41 let.

První dochovaná zmínka o existenci Pardubic pochází z roku 1295, kdy papež Bonifác VIII. potvrzuje v lokalitě klášter cyriaků a chrám sv. Bartoloměje. Prvním vlastníkem na začátku 14. století byl Púta z Dubé. Kolem roku 1325 vyměnili synové Púty z Dubé Pardubice s rytířem Arnoštem z Hostýně. Jeho syn Arnošt z Pardubic byl prvním pražským arcibiskupem. Na scénu dějin přichází šlechtický rod Páni z Pardubic, kteří měli ve svém znaku přední bílou polovinu koně se zlatou uzdou na červeném štítu. Arnoštova závěť z roku 1340 je prvním dokladem o existenci Pardubic jako města, přesněji jako poddanského městečka. Povyšení Pardubic na městečko se tedy uskutečnilo někdy v letech 1332 až 1340.

Pardubickou dominantu tvoří zámek, který představuje v mnoha ohledech výjimečný památkový objekt, jenž vznikl za vlády pánů z Pernštejna na přelomu 15. a 16. století. V českých zemích nenajdete obdobu k jeho unikátně dochované původní dispozici rovinného vodního hradu uzavřeného od okolního světa mohutnými zemními valy, poskytujícího zároveň pohodlí rozlehlého renesančního zámku. V zámeckých interiérech se dochovaly rozsáhlé fragmenty monumentální malířské výzdoby stěn, nejstarších renesančních nástěnných maleb v Čechách, nachází se zde původní kamenné zdobené portály, klenby, okenní a krbová ostění a renesanční malo-

vané kazetové stropy. Zámek je sídlem Východočeského muzea a Východočeské galerie. Historický střed města byl vyhlášen městskou památkovou rezervací, již vévodí Zelená brána. V roce 1903 dali pardubičtí radní na její průčelí umístit reliéf dle návrhu Mikoláše Alše. Zpodobňuje erbovní pověst pánů z Pardubic, jejichž erb užívají Pardubice jako městský znak.

K dalším architektonickým zajímavostem patří dům U Jonáše, v jehož přízemí se dochovala cenná sklípková klenba z počátku 16. století, radnice z let 1892 až 1894 a morový sloup se sochou Panny Marie z roku 1695, který ozdobil v druhé polovině 18. století Jakub Teplý nákladnou pískovcovou balustrádou. Celkově Pernštýnské náměstí s přilehlými uličkami působí jako úplně jiný svět, kde

se zastavil čas. Zde, ve stínu měšťanských domů, chutná posezení při kávě či večeři úplně jinak.

Dominanty sakrální architektury zastupují například kostely sv. Bartoloměje z počátku 16. století a Zvěstování Panny Marie z poloviny 14. století, jenž patří k nejstarším stavbám ve městě.

Pardubice jsou označovány jako průmyslové centrum východních Čech. Největším rozvojem sídlo prošlo po napojení na železnici a dále ve 20. století.

K hlavním zdejšími odvětvími patří průmysl chemický, strojírenský a elektrotechnický. Svým proslulým perníkem je město známo po staletí a pivo se zde vařilo již ve 14. století.

Krajské město tvoří přirozené centrum kultury a vzdělanosti regionu. Fungují tu mateřské, základní a střední školy, univerzita, 4 divadla, 3 muzea, 9 galerií, 18 kulturních zařízení, 1 kino, 2 multikina a 7 středisek pro volný čas dětí a mládeže. Tradičně v únoru je pořádán divadelní Festival smíchu a v červnu městské slavnosti Pernštýnská noc.

Bohaté zastoupení má v Pardubicích také sport. Od roku 1874 se zde každý podzim koná slavná Velká pardubická, která bývá odborníky označována za nejtěžší dostih na evropském kontinentu. K dalším sportovním událostem patří Zlatá přilba, tenisový turnaj Pardubická juniorka a největší šachový festival na světě Czech Open.

O návštěvníky je v Pardubicích výborně postaráno. V místě funguje množství hotelů, penzionů, restauračních zařízení a infocentrum.

Návštěvník města si může projít vycházkový okruh s názvem Stezka Viléma z Pernštejna, jenž ho seznámí s těmi nejdůležitějšími památkami, kterými se Pardubice mohou pochlubit.

www.pardubice.eu

BARCHOV

Obec Barchov se nachází v nadmořské výšce 234 metrů, přibližně 8 kilometrů jihozápadně od Pardubic a 2 kilometry jižně od silnice vedoucí z Pardubic do Kolína. V současnosti na území žije 180 obyvatel.

Barchov a přidružená osada Veselí mají přirozenou hranici tvořenou mlýnským náhonem, který od Jezbořic odtéká z potoka Podolky. První historická písemná zpráva pochází z roku 1228 v souvislosti s darováním tehdy ještě Vysokého Veselí opatovickému klášteru. Další písemné zprávy se dochovaly z konce 15. století, kdy je připomínán mlynář v Barchově.

Vesnice byla založena bratry Barochy, od kterých se odvozuje i samotný název obce. Ve starších dobách rostly okolo zdejšího potoka vrby tak hustě, že se jí přezdívalo Barchov Vrbový. Na konci 16. století náležela panství rychty Jezbořické.

Osada Veselí bývala tvrzí a poplužním dvorem. Z nejstarších majitelů tvrže, která stála již v 15. století, je roku 1425 písemně doložen Vaněk Mezek z Veselí, roku 1456 Markvart a na přelomu 16. a 17. století rod Albrechta z Lipan.

V polovině 17. století bylo na pardubickém panství uvedeno 11 dvorců, mezi nimiž se uvádí i Vysoko-Veselský dvůr. Roku 1674 byl při dvoře vystaven ovčín a bývalá tvrz byla upravena na obydlí pro správce statku. Na konci 18. století došlo k rozprodání dvora a k jeho

následně proměně v dominikální osadu.

V polovině 19. století bylo přízemí tvrže upraveno na krčmu. Po vichřici roku 1929, která zničila původní střechu, dostala střechu rovnou betonovou, a tím ztratila svůj charakteristický vzhled. Dvůr byl upraven v náves osady Veselí.

Po zavedení povinného školství se Barchov přiškolil do Jezbořic, kde do roku 1776 nebyl samostatný učitel ani budova školy a na ustanovení mikulovického faráře tam vyučoval místní kaplan v obecní chalupě.

V 70. letech 19. století umožnil nový říšský zákon stavbu školy přímo v obci Barchov. Tu v roce 1931 nahradila nová školní budova, která v současné době slouží jako kulturní dům a sídlo obecního úřadu. Historickou zajímavost vesničky dříve představovala obecní váha. Nyní se na jejím území nachází socha svatého Jána z roku 1862, zvonička z roku 1868 a u ní stojící kříž, obecní knihovna z ro-

ku 1909 a památník padlých místních občanů v 1. světové válce, postavený v roce 1921.

V současnosti je Barchov samostatnou obcí řízenou obecním úřadem s voleným starostou. V oblasti společenského života tu působí Sbor dobrovolných hasičů a kulturní komise obecního úřadu, zabezpečující společenský život.

Technickou infrastrukturu ve vsi zastupuje telekomunikační síť, plynovod i vodovod a pracuje se na řešení kanalizace. V posledních měsících se na pozemcích soukromých vlastníků rozběhla

výstavba několika nových rodinných domů.

Z hlediska občanské vybavenosti mají místní lidé k dispozici prodejnu smíšeného zboží, restauraci a autobusové spojení s okolními městy. Podnikatelskou činnost zde provozují menší strojírenské

dílny, autoopravna, stavebniny, truhlárna, firma obchodující s plastovými poklopy a zahradní architekt. Několik hospodářských usedlostí provozuje zemědělskou výrobu.

Budova obecního úřadu slouží jako společenské a kulturní centrum obce. Pravidelně se tady odehrávají taneční zábavy, sportovní odpoledne, dětský karneval nebo různé informační schůzky. V centru se nachází menší sportovní hřiště doplněné houpačkami pro nejmenší občánky.

www.obecbarchov.cz

BEZDĚKOV

Obec Bezděkov se rozkládá při Návesním potoce 7 km jihovýchodně od Přelouče v nadmořské výšce 237 m. Katastrální území o rozloze 527 ha obývá 285 trvale hlášených osob průměrného věku 40 let.

O nejstarším osídlení svědčí archeologické nálezy - kamenné mlaty, nalezené v roce 1878, mince nalezené v roce 1894 či hroby skrčenců objevené v roce 1895.

Nejstarší písemná zpráva o obci pochází z roku 1378, kdy Bezděkov patřil spolu s dalšími okolními vesnicemi Olomouckému biskupství. V roce 1441 biskupství prodává zboží Jezbořické Mikuláši Bochovcovi z Bochova. Nad tímto zbožím později vládl Mikulášův syn Štěpán, který je převedl na svého bratra Zbyňka, od něhož je převzal Jindřich, kníže Minsterberský. Ten panství v roce 1488 prodal Václavu z Nestájova a z Žehušic, který je roku 1491 prodal Vilémovi z Pernštejna.

Tak byla ves Bezděkov v roce 1491 připojena k panství Pardubickému, od něhož již nebyla odtržena. Dle pardubického urbáře z roku 1494 bylo v obci 13 osadníků, z nichž tři měli od panství pronajaty rybníčky k chování ryb.

Od druhé poloviny 19. století se zrychlil rozvoj vesnice. Umožnila to nejen výstavba silnic, v roce 1895 okresní silnice od Choltic do Bezděkova, a v roce 1898 od Bezděkova k Barchovu, která přinesla občanům možnost většího styku s okolními vesnicemi a s okresním městem, ale i rozvoj spolkového a veřejného života.

Doba okupace postihla Bezděkov stejně jako jiné obce. V letech 1944 až 1945 došlo německou armádou v okolí vesnice k vybudování muničních skladů, které byly v květnu 1945 zabaveny místním národním výborem a zbraně-

mi zásobování partyzáni na Seči.

Dne 25. června 1922 byl v Bezděkově odhalen pomník občanům padlým v první světové válce. V obci se narodil v roce 1850 Miroslav Svoboda, zahradník v Libochovanech, který uveřejnil řadu odborných článků v Zahradnických listech a ve Floře. Ze vsi pocházel také druhý významný rodák František Chvojka, rolník a vynálezce tzv. Chvojkových samočinných napajedel vyráběných v Přelouči.

Bezděkov patří ke členům Mikroregionu Podhůří Železných hor, jehož cílem je ochrana a prosazování společných zájmů členských obcí, a zejména jejich spolupráce při obnově a rozvoji venkova. Současná vesnice má vybudován vodovod a proběhla celková plynofikace obce. Občané mohou využívat obchod se smíšeným zbožím,

hostinec a ke sportu hřiště. Dopravní obslužnost zajišťují místní autobusové linky.

V místě působí již od roku 1899 Sbor dobrovolných hasičů, který se kromě profesní činnosti podílí také na organizování společenského života obce. K hojně navštěvovaným akcím patří nohejbalové turnaje, pálení čarodějnic, dětský karneval, lampionový průvod a soutěže v hasičském sportu.

Východně od Bezděkova se rozprostírá chráněné území Meandry Struhy, v němž lze spatřit množství chráněné flory a fauny. Lesní porosty tvoří mnohdy staleté velikány a v břehových porostech žijí například rákosník zpěvný nebo ledňáček říční.

Malebná, mírně zvlněná krajina v okolí Bezděkova nabízí nepřeborné možnosti využití k odpočinku. Množství cyklistických stezek, které jsou odstupňovány podle náročnosti, je dostupné jak pro rodiny s dětmi tak pro sportovce. V lokalitě lze podnikat pěší výlety zakončené třeba posezením na zahrádce příjemné hospůdky.

www.obecbezdekov.cz

BOREK

Borek se nachází v severní části okresu Pardubice na okraji Holické nížiny, přibližně 10 kilometrů jižně od města Hradec Králové. Katastr se rozprostírá na 523 hektarech, z toho 289 hektarů slouží jako zemědělská půda, 210 hektarů pokrývají lesy a zbytek tvoří zastavěná a vodní plocha. Vlastní zastavěné území je plné zeleně a okrasných parčíků. Nadmořská výška vesničky, ve které v současné době žije 245 obyvatel s trvalým pobytem, má průměrně 245 metrů.

Nejstarší zmínky o osadě se v písemných pramenech objevují z roku 1436. Z historických památek se na obecním hřbitově založeném v roce 1909 nachází kaple sv. andělů strážných postavená z milodarů místních občanů v roce 1910.

Dominantu obce tvoří Pamětní sloup z roku 1873 se soškou Panny Marie. Na příjezdu do Borku od obce Bukovina nad Labem stojí památný křížek z roku

1927 od hradeckého sochaře Samka věnovaný památce mrtvých i živých účastníků války světové. U budovy obecního úřadu je památník obětím 2. světové války a v parčíku na návsi pomník Josefa Votruby, který padl v posledních dnech války.

V obci je v současnosti trvale obydleno 68 domů a 14 domů je využíváno k rekreačním účelům chalupáři. Obec je vybavena veřejným osvětlením, dešťovou kanalizací, obecním rozhlasem, rozvo-

dem elektrické energie, plynu, městské pitné vody i telefonních kabelů a také kompletně pokryta bezdrátovým internetem.

Obyvatelé mají k dispozici obecní knihovnu, prodejnu s potravinami i smíšeným zbožím a místní hostinec U Malířů. V obci je zřízen Sbor dobrovolných hasičů, který se nemalou měrou podílí na zvelebování obce i při kulturních

akcích. Pro cesty občanů do zaměstnání je zajištěno autobusové spojení jak do okolních měst Pardubic a Hradce Králové, tak do obce Býšť, kam dojíždí většina školou povinných dětí, a kde se také nachází sídlo obvodních lékařů.

V rámci podnikatelských aktivit jsou v Borku zastoupena odvětví obchodu s elektronikou a výpočetní technikou, výroba odborných, instruktážních a výukových videopořadů, montáž a revize elektroinstalací včetně hromosvodů, farmy pro chov drůbeže, farma pro chov spárkaté zvěře, opravy automobilů a další.

V odpočinkové zóně pro volný čas byla obec vybavena houpačkami, prolézačkou, skluzavkou a kolotočem. V této lokalitě se rozprostírá asfaltový dvorec pro tenis a venkovní stůl na stolní tenis. Pro další sportovní využití jsou ve sportovním areálu dva kurty na nohejbal s antukovým a šotolinovým povrchem a potřebným zázemím. V zimních měsících bývá využívána víceúčelová tělocvična, a to pro cvičení žen a dívek, pro stolní tenis a také pro pořádání různých oslav a jubileí.

Ze společenského života stojí za zmínku pořádání sousedských posezení, dětského dne, dětského maškarního

karnevalu a masopustního průvodu. Každým rokem se v místním hostinci odehrává dětské divadelní představení s následnou mikulášskou nadílkou.

Okolí Borku bývá turisticky zajímavé především pro milovníky pohybových aktivit. Katastrem obce prochází několik cyklotras, které jsou zajímavé krásnou přírodou, smíšenými lesy a pohledem na stáda spárkaté zvěře jak ve farmě, tak v oboře.

Zdejší lesy nabízejí v letních měsících bohatou úrodu lesních plodů a po celý rok příjemné pěší procházky.

www.obec-borek.cz

BUKOVINA NAD LABEM

Východočeská zemědělská obec Bukovina nad Labem leží v severním cípu Pardubického kraje po levém břehu Labe v nadmořské výšce 240 m. Ve vesnici, jejíž katastrální území činí 445 ha, žije 212 stálých obyvatel v 82 číslech popisných.

Obec vznikla pravděpodobně v první polovině 13. století jako osada patřící do panství opatovického kláštera, kde sídlil řád benediktinů. První písemná zmínka o vsi se dochovala z roku 1436.

Dominanty Bukoviny nad Labem tvoří socha Panny Marie a pomník padlým ve světové válce. O tyto drobné architektonické památky obec vzorně pečuje.

Od roku 1838 až do své smrti, 10. února 1849, žil ve vsi spoluvynálezce zhotovitel prvního ruchadla, kovář a rolník Václav Veverka.

Dnešní vesnice se řadí ke členům Svazku obcí pod Kunětickou horou, jehož cílem je spolupráce členských obcí v oblasti řešení problematiky mikroregionu a strategie rozvoje spravovaného území dle zákona o obcích.

V Bukovině nad Labem má sídlo obecní úřad v nově rekonstruované budově. V obci je zavedeno úplné veřejné osvětlení, veřejný vodovod, kanalizace s napojením na čističku odpadních vod, v roce 1996 byla vesnice plynofikována a provedena rekonstrukce elektrického rozvodu. V současnosti probíhá tvorba nového územního plánu s cílem zajistit

nové pozemky pro výstavbu rodinných domků. Dopravu obyvatel za prací, zejména do Pardubic a Hradce Králové, zajišťují autobusové spoje.

Úspěšnou činnost v lokalitě vyvíjí Sbor dobrovolných hasičů, který v roce 2010 oslaví 125. výročí založení. Kromě odborných záležitostí se účastní soutěží v hasičském sportu, spolupodílí se s dalším aktivním dobrovolným spolkem, Českým červeným křížem, na tvorbě spo-

lečenského života ve vsi. Bukovinské hrátky a Bukovinské babí léto jsou známy v širokém okolí. Mezi další úspěšné akce patří Dětský karneval, Pálení čarodějnic či Mikulášská nadílka.

Sbor pro občanské záležitosti při obecním úřadu tradičně organizuje slavnostní vítání občánků a oslavy významných výročí občanů.

Jižním směrem od obce se nachází rozlehlé plochy dvou usazovacích nádrží, kde ještě donedávna byl naplavován popílek z nedaleké opatovické elektrárny. Severovýchodním směrem od Bukoviny se rozprostírá les Korejtek a jihovýchodně les zvaný U průhonu. Západním směrem od vesnice, na druhém břehu Labe, stojí elektrárna Opatovice.

Bukovinou prochází značená trasa dálkové cyklostezky, Labská trasa, kterou v obci křížuje značená lokální cyklostezka. Nenáročná krajina protkaná množstvím cest, stezek a vodních ploch vybízí k pěším výletům, cykloturistice, vodním hrátkám i tichému rozjímání. Pro návštěvníky jsou také připraveny odpočinkové zóny doplněné houpačkami a prolézačkami pro děti.

Vzdálenost 6 km od Kunětické hory nabízí případným turistům překrásný výhled z věže zříceniny hradu do širokého okolí a nedaleké Pardubice vybízí k výletu za kulturou do krajského města, v němž se nalézá množství historických památek.

www.bukovinanleu

BUKOVKA

Obec, kterou tvoří části Bukovka a Habřinka, se nalézá 4 km západně od Lázní Bohdaneč v nadmořské výšce 237 m. Na katastrálním území o rozloze 554 ha žije kolem 400 trvale hlášených osob.

Nejstarší písemná zpráva o vsi pochází z roku 1365, kdy se zde usadil vladýka Bukůvka a založil tvrz. Roku 1437 koupili Bukůvkové osadu Habřinku, která patřila klášteru Opatovskému.

Dominantu obce tvoří evangelický helvetský kostel postavený v letech 1859 až 1861, jehož součástí je i hřbitov.

Od roku 1971 má vesnice vlastní vodovod, kanalizaci včetně čističky odpad-

ních vod a novou plynofikaci. V 70. a 80. letech 20. století občané svépomocí vybudovali obchod s obecním úřadem, hospodu s kulturním domem, hasičskou zbrojnicí, vodárnu, moštárnu a sportovní areál. Přímo v obci funguje několik podnikatelských subjektů. Dopravu zajišťují autobusové spoje.

V místě působí dobrovolní hasiči, myslivecké sdružení a tělovýchovná jednota, jež se ve spolupráci s obecním úřadem podílejí na tvorbě společenského života. K oblíbeným akcím patří plesy, den dětí, pouť a fotbalové zápasy.

www.bukovka.cz

ČASY

Obec se svými 174 obyvateli leží podél hlavní komunikace mezi Pardubicemi a Holicemi několik kilometrů od Sezemic. Její katastr o celkové rozloze 258 ha se rozprostírá v průměrné nadmořské výšce 248 m.

Přestože první písemná zpráva o Ča-

sech je dochována až ze začátku 16. století, kdy ves náležela k majetku někdejšího ženského cisterciáckého kláštera v Sezemicích, první nálezy o osídlení okolí pocházejí již z mladší doby kamenné. Největšího rozkvětu dosáhla za pánů z Pernštejna, kdy v její blízkosti pernštejnští stavitelé vybudovali rybníky

Markvart a Labská, které sloužily k chovným účelům.

Z památek místního významu zdobí dnešní náves kříž a zvonička z poloviny 18. století a pomník, postavený obětem první světové války. Obyvatelům slouží vodovodní řad, rozvod zemního plynu, obecní úřad, kulturní zařízení, prodejna s potravinami, hostinec, hřiště a autobusová zastávka.

Malá nenápadná vesnička s romantickým názvem dnes žije poklidným životem. Její území se rozkládá v mírně zvlněném terénu s nádherným výhledem na Kunětickou Horu.

www.volny.cz/obec.casy

ČEPÍ

Malebná obec Čepí leží na rozhraní okresů Pardubice a Chrudim v nadmořské výšce 247 m. Od Pardubic Čepí odděluje pásmo mezinárodního letiště a spolu s dalšími obcemi je tak členem mikroregionu Za Letištěm. Katastrální území o rozloze 248 ha obývá 404 trvale hlášených osob.

V dochovaných historických pramenech se ves vyskytuje poprvé v roce 1375 v souvislosti s jejím tehdejšími držitelem zemanem Ješkem z Čepí.

Historickou dominantu obce tvoří kaplička sv. Marie Karmelitské z roku 1871 stojící na návsi ve stínu vzrostlých lip. U silnice směrem na Jezbořice se na-

lézá litinový kříž z roku 1878.

V současnosti je občanům k dispozici knihovna, pošta, mateřská škola, kulturní zařízení, zdravotní středisko, prodejna smíšeného zboží, restaurace a hostinec.

V místě působí Sbor dobrovolných hasičů, spolek žen a TJ Sokol, jejichž

příspěním vznikají různorodé společenské akce. K oblíbeným patří setkání seniorů, turnaj v petangu, dětský karneval, tenisový turnaj, Mikuláš, vítání občánků či posvícení.

www.cepi.cz

ČEPERKA

Obec Čeperka se rozprostírá u silnice na půli cesty mezi krajskými městy Pardubice a Hradec Králové v nadmořské výšce 225 m. Katastrální území o velikosti 1 133 ha trvale obývá 1 022 osob průměrného věku 37 let.

Vesnicí protéká Opatovický kanál, který napájel vodou rybníční soustavu vybudovanou Vilémem z Pernštejna. A právě podle vůbec největšího rybníku v dějinách Čech dostala obec jméno. Rybník Čeperka bylo monumentální dílo o rozloze 1 000 ha. V 18. a 19. století došlo k vysoušení vodních ploch a přeměňování na pole.

Nejstarší písemná zmínka o vsi se dochovala z roku 1777, ovšem k osídlení lokality došlo již daleko dříve. Při stavbě rychlostní silnice R 35 byly mezi Opatovicemi nad Labem a Čeperkou nalezeny archeologické památky z období únětické kultury.

Na začátku 19. století stálo v obci 21 domů. Obyvatelstvo tvořili rolníci a dělníci. Na počátku 20. století měla obec přes 500 obyvatel.

V centru vsi se nachází nově opravený kamenný křížek a Pomník obětem válek, u kterého se pravidelně konají pietní akty k uctění jejich památky.

Na konci roku 1999 vstoupila Čeperka spolu s některými okolními sídly do Sdružení obcí pod Kunětickou horou, jež si klade za cíl spolupráci členských obcí v oblasti řešení problematiky mikroregionu a strategie rozvoje spravovaného území.

Ve vesnici je mateřská škola se školní jídelnou a malotřídní základní škola s družinou. Potřebám občanů slouží prodejna potravin, rychlé občerstvení, kino, knihovna, soukromé pohostinství, disko klub, kadeřnictví, kosmetika a moštárna. V tělocvičně základní školy je provozován aerobik a zdravotní cvičení

pro ženy.

Od roku 1986 je Čeperka centrálně zásobována teplem z opatovické elektrárny. Dopravu obyvatel za prací či zábavou do okolních sídel zajišťují vlakové a autobusové spoje. Pracovní příležitosti v místě nabízejí hlavně Elektrárna Opatovice a. s. a firma TPE.

Obec je nakloněna přílivu mladého obyvatelstva, což umožňuje stavba nových rodinných domů. Počet domů se pohybuje kolem 360 a neustále se zvyšuje.

V poslední době bylo upraveno hřiště, k němuž patří i tenisový kurt. Na tomto prostranství jsou pořádány různé společenské akce a soutěže v hasičském sportu a nohejbale.

Občané vesnice se pravidelně scházejí při akcích, které se již staly tradicemi. Patří k nim Pálení čarodějnic, oslava Dne dětí, Hry bez hranic, pouťo-

vý a posvícenský turnaj v nohejbale, rozloučení s prázdninami pro děti aj.

Okolí Čeperky tvoří množství lesů. Směrem na Libišany leží les Kulhánov, kterým vede rychlostní silnice R 35, a lesním porostem Bažantnice prochází cyklostezka a železniční trať 031, jež spojuje Pardubice a Hradec Králové.

V území se odedávna těžily nerostné suroviny v povrchových lomech. Dnes po nich zbylo několik písníků, díky nimž je zde možnost koupání v letních měsicích. K nejznámějším patří písníky Oplatil, Malá Čeperka a Gigant.

Významný turistický cíl v lokalitě, jež v rovinaté krajině vystupuje 82 metrů nad okolní terén, tvoří Kunětická hora, na jejímž vrcholu se tyčí pozdně gotický hrad. Tato charakteristická dominanta východočeského Polabí pochází z 15. století. V roce 1491 koupil hrad s panstvím Vilém z Pernštejna. Za něj a jeho synů došlo k největším přestavbám v pozdně gotickém stylu přecházejícím v ranou renesanci. Výsledkem byl dvouvěžový hrad, dochovala se pouze válcová věž na jihovýchodní straně, která je součástí čtyřkřídlového paláce. Důležité místo z hlediska hradní architektury zaujímá Kunětická hora výstavbou opevnění využívající mohutné zemní valy, kamenné zdi, suché příkopy a kruhové rondely. Za třicetileté války švédské vojsko hrad vypálilo. Podléhání zkáze urychlila těžba kamene vrcholící na přelomu 19. a 20. století. V současnosti objekt spravuje Památkový ústav v Pardubicích.

www.ceperka.cz

ČERNÁ U BOHDANČE

V Polabské nížině, která je součástí takzvaného Zlatého pruhu země české, na pravém břehu řeky Labe, severozápadně od Pardubic a jižně od Lázní Bohdaneč, leží obec Černá u Bohdanče, kterou v současnosti obývá 275 osob. Katastr o celkové výměře 265 hektarů se rozprostírá v průměrné výšce 213 metrů.

Svůj název víska získala patrně podle rázu okolní krajiny, kdy v době počátků osídlování rostly v okolí husté, převážně bukové lesy. Nejstarší zmínky o ní pocházejí ze 14. století. V té době náležela Albrechtu z Cimburka, který ji roku 1377 prodal Opatovickému klášteru.

Poprvé byla Černá registrována jako samostatně hospodařící v roce 1794. Roku 1960 došlo k jejímu připojení k nedalekému Rybitví a po 30 letech se stala opět oficiálně samostatnou.

Nelze opomenout těžké chvíle první světové války, kdy byli občané povoláváni do válečné služby. Rovněž koně z některých usedlostí byly odvedeny na ruskou frontu. Jsou zde popsány smutné zprávy o lidech, kteří se již nikdy nevrátili, i o těch, jež se vrátili po složitém putová-

ní, ať již z válečného zajetí nebo jako ruští a italsí legionáři.

V obci jsou vysázeny lípy na počest významných osobností. Protéká jí Rajská struha, vlévající se do Labe. Dominantu u struhy tvoří mlýn pana Cepla ze 17. století, jenž v současnosti vlastní rodina Zářeckých. Náves zdobí zvonička a památník z roku 1930, který nese jména padlých vojáků v 1. světové válce. Nachází se zde také budova obecního úřadu, pohostinství a obchod se smíšeným zbožím.

V roce 1950 bylo založeno jednotné zemědělské družstvo, kterému předsedal pan Kříčenský. Od roku 1990 se v tomto oboru stal dobře prosperujícím podnikatelem ing. Štěpanovský. Působí zde také chovatel dostihových koní, auto-

opravna, autobusová doprava a nespočet dalších úspěšných podnikatelů. Roku 1982 byl do provozu uveden vodovodní řad a o 4 roky později proběhla plynofikace obce. Od roku 2001 má Černá u Bohdanče díky městské hromadné dopravě z nedalekých Pardubic zajištěnou dopravní obslužnost.

Dnes na území stojí 90 domů a 35 zahrádkářských chatek. Nachází se na něm dva pěkné písničky, a tak je ves vyhledávaným místem pro odpočinek, rybaření a sportovní vyžití. Díky nadšení místních lidí, převážně z řad Sboru dobrovolných hasičů, žije také bohatým společenským životem. Obecní úřad podporuje sportovní aktivity mládeže, pořádá turistické a lyžařské výlety. Mezi již tradiční akce patří i pálení čarodějnic a podzimní drakiáda.

V současné době bylo uvedeno do provozu nové dětské hřiště a ve fázi výstavby je hřiště fotbalové.

Kromě hasičů vyvíjí aktivní činnost také členové Mysliveckého sdružení a Českého rybářského svazu, kteří každý rok úspěšně pořádají rybářské závody.

V roce 2000 se rozprodaly pozemky pro výstavbu nových domů a v současné době již tato výstavba probíhá stejně jako v lokalitě Západ. Do budoucna se počítá až se ztrojnásobením počtu obyvatel.

www.cerna-u-bohance.cz

